Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33290

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i (YEEÖÖ), yeti?kinlerin e?lenceye yönelik karakteristik e?ilimlerini ve motivasyonlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Yurt, Kele? ve Ko?ar (2016) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçek, 3 alt boyuttan ve toplam 19 maddeden olu?makta olup, bireylerin e?lence aray???, bask?lanmam??l?k ve kendili?indenlik düzeylerini belirlemeyi hedefler. Yap?lan psikometrik özellikler incelemesinde, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli oldu?u gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i, E?lence Aray???, Bask?lanmam??l?k, Kendili?indenlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Uyarlama, Yeti?kin Geli?imi.

Yazarlar

Özlem Yurt, Sibel Kele?, Halil Ko?ar.

Amaç

Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i'nin temel amac?, yeti?kin popülasyonunda e?lenceye yönelik ki?isel özellik düzeyini ve e?ilimi ölçmektir. Bu ölçek, bireylerin hayatlar?nda e?lenceyi ne kadar önemli gördüklerini, kurallara uymada ne kadar esnek olduklar?n? (bask?lanmam??l?k) ve ne kadar plans?z ve spontane (kendili?indenlik) davrand?klar?n? de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk kültüründeki yeti?kinlerin e?lenceye yakla??m?n? akademik ba?lamda incelemek ve bu yap?ya ili?kin güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? sa?lamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu sayede, e?lence e?iliminin farkl? psikolojik yap?larla ili?kisi bilimsel ara?t?rmalarla ortaya konabilir.

Yap?

Ölçek, yeti?kin e?lence e?ilimi özelli?ini çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve toplamda 19 madde ile ölçülen 3 ana alt boyuttan olu?ur. Bu alt boyutlar, bireyin e?lenceye olan tutum ve davran??lar?n? farkl? yönlerden temsil eder.

Yap?sal olarak, ölçek a?a??daki üç temel e?ilim etraf?nda ?ekillenmi?tir:

E?lence Aray??? Motivasyonu: Bireyin e?lenceyi hayat?n önemli bir parças? olarak görme ve aktif olarak e?lenceli durumlar pe?inde ko?ma iste?ini ifade eder.
Bask?lanmam??l?k: Bireyin sosyal kurallara veya beklentilere kar?? daha az k?s?tlanm??

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissetme ve zaman zaman bu kurallar?n d???na ç?kma e?ilimini ölçer.
Kendili?indenlik: Bireyin plans?z, anl?k kararlar alabilme ve spontane eylemlerde bulunma yetene?ini ve isteklili?ini temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, orijinal yap?n?n Türkçe formda da korundu?unu göstermek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Yap?sal e?itlik modellemesi sonuçlar?, modelin veriye uyum düzeyini de?erlendirmek için çe?itli uyum indeksleri (Fit Indices) kullanm??t?r.

Raporda belirtilen önemli uyum indeksleri aras?nda **Uyum ?ndeksi (Normed Fit Index, NFI)** ve **?yilik Uyum ?ndeksi (Goodness of Fit Index, GFI)** bulunmaktad?r. Genel model uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu gösteren kriterler aras?nda Ki-kare/Serbestlik Derecesi (X^2/d) oran?n?n 3'ten küçük olmas? ve uyum indekslerinin 0.90'?n üzerinde olmas? gereklili?i vurgulanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle tutarl? oldu?unu ve yeti?kin e?lence e?ilimi yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach's Alpha de?erleri incelenerek belirlenmi?tir. Ölçe?in genel iç tutarl?l??? oldukça yüksektir.

Ölçe?in bütününe ait güvenirlik katsay?s? (Alpha de?eri) **0.85** olarak hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in yüksek derecede güvenilir oldu?unu göstermektedir. Alt boyutlara ait güvenirlik katsay?lar? ise ?öyledir:

E?lence Aray??? Alt Boyutu: Alpha = 0.84
Kendili?indenlik Alt Boyutu: Alpha = 0.73
Bask?lanmam??l?k Alt Boyutu: Alpha = 0.58

Bask?lanmam??l?k alt boyutunun alpha de?eri di?er alt boyutlara göre daha dü?ük olsa da, genel ölçek güvenirli?i ara?t?rmalarda kabul edilebilir düzeydedir.

Faktör Analizi

Ölçek, faktör yap?s?n?n incelenmesi sonucunda 3 temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu 3 faktör, yeti?kin e?lence e?iliminin farkl? yönlerini temsil eden toplam 19 maddeyi kapsamaktad?r. Faktör yap?s?, orijinal ölçe?in yap?s?n? koruyacak ?ekilde do?rulay?c? faktör analizi ile test edilmi? ve modelin yeterli düzeyde uyum sa?lad??? görülmü?tür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 7'li Likert Ölçe?i (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 7= kesinlikle kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: Yeti?kin Popülasyonu

Population Details: Psikometrik özellikler Türkiye'deki bir örneklem üzerinde incelenmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim envanteri

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Sorumlu yazar Özlem Yurt olup, ölçe?in kullan?m? ve izinleri için yazara ozlemyurt37@gmail.com adresi üzerinden ula??labilir.

Kaynaklar

Yurt, Ö., Kele?, S. ve Ko?ar, H. (2016). Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences, 13(1)*, 650-662.

Makalenin orijinal yay?m ba?lant?s?: j-humansciences.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: yetiskin-eglence-egilimi-ozeligi-olcegi-toad.pdf

Yeti?kin E?lence E?ilimi Özeli?i Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

3 alt boyut ve toplamda 19 maddeden olu?maktad?r.

E?lence aray??? motivasyonu : "E?lencenin hayat?n çok önemli bir parças? oldu?unu dü?ünürüm"
Bask?lanmam??l?k : "Kurallara uymad???m zamanlar olur"
Kendili?indenlik : "S?kl?kla planlanmam?? ?eyler yapar?m"

ARABPSYCHOLOGY.COM